

Verslag overleg A2-erfgoedcommissie d.d. 19 mei 2020

aanwezig: dhr. N. Drijvers
 dhr. T. van Cranenbroek
 dhr. M. Niël
 mevr. K. Evers (ambtelijk vertegenwoordiger Cranendonck)
 dhr. M. Borgignons, (ambtelijk vertegenwoordiger Heeze-Leende)
 dhr. M. Antonis (ambtelijk vertegenwoordiger Valkenswaard)

afwezig: dhr. H. van Mierlo

1. **Opening**

Dhr. Drijvers heet allen welkom en opent de vergadering.

2. **Vaststellen verslag vergadering van 10 maart 2020**

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

3. **Spreekrecht**

- a. **Kromstraat 12 te Valkenswaard.** Het pand heeft geen status. De heer Dorst komt namens de gemeente Valkenswaard een toelichting geven op de nieuwbouwplannen van de gemeente. De gemeente is voornemens het pand te slopen en een nieuwbouw school terug te bouwen. Reden om de school te slopen:
- De voornaamste reden om de school te slopen is omdat het niet meer voldoet aan de eisen die worden gesteld aan duurzaamheid en bruikbaarheid. Dit geldt voor zowel de school als de uitbreiding links achter.
 - De bestaande stramienmaten zijn veel groter dan de huidige stramienmaten. Hierdoor gaan er veel vierkante meters verloren aan verkeersruimte. En die ruimte is nodig omdat er naast de school ook nog ruimten nodig is voor een kinderopvang, centrum voor de wijk, sociaal cultureel werk e.d.
 - Op het perceel komt een school, gymzaal en een speelruimte voor kinderen. Door de huidige invulling van het perceel is dit moeilijk te realiseren.
 - Bij renovatie zijn de kosten voor de voorzieningen veel hoger dan bij nieuwbouw.
 - Daarnaast wordt opgemerkt dat de glas-in-lood-ramen en de kleine wandversieringen in het gebouw worden veiliggesteld en hergebruikt in de nieuwbouw.

De A2-Erfgoedc'sie heeft voor het pand een rapport met redengevende beschrijving en waardenmatrix/cultuurhistorische waardenstelling op laten stellen. Aan de hand van dit rapport wil de A2-Erfgoedc'sie overwegen of het pand in aanmerking komt voor een beschermde status. De stellers van het rapport geven op pagina 16 als samenvatting het volgende aan: *'De puntentelling van de matrix geeft een totaalscore van 13 punten. Vrij vertaald wil dat zeggen: met de nodige goede wil kan dit complex een 'sterstatus' krijgen: cultuurhistorisch waardevol.'*

Op grond van het rapport komt een object met een puntentelling van 13 t/m 16 in aanmerking voor een sterstatus. Geconstateerd wordt dat het pand met 13 punten aan de ondergrens zit om aan te wijzen als sterstatus. Dit komt met name door verschillende wijzigingen aan het pand. Hiermee is een deel van de authenticiteit verloren gegaan. Daarbij komt dat het pand links achter is uitgebreid met een 'nieuwe' aanbouw. Daarentegen heeft het pand ook sterke punten die noemenswaardig zijn. Bijvoorbeeld de architectonische opzet van het bouwvolume met getrapte voorgevel, het type metselwerk, de detaillering van de dakrand met gevel en de glas-in-lood-ramen in de achtergevel.

Alles overziend adviseert de A2-Erfgoedc'sie het college om het pand in de eerstvolgende herziening van het bestemmingsplan cq. omgevingsplan op te nemen als 'cultuurhistorisch waardevol' zijnde de sterstatus.

4. Te bespreken onderwerpen

- a. **Karel Mollenstraat Zuid 10 te Valkenswaard.** Voor kennisgeving. Het pand betreft een rijksmonument, zijnde een koetshuis behorende bij het rijksmonument villa Huize Robijnenhof (Leenderweg 1).
Aan het koetshuis was in 2014 een aanbouw gerealiseerd, welke onlangs is gesloopt en vervangen door een nieuwe aanbouw. Met een positief advies van de gecombineerde adviescommissie welstand/erfgoed is op 4 mei 2020 hiervoor een omgevingsvergunning verleend.
- b. **Dommelseweg 13-15-17A-17D te Valkenswaard.** Dit pand heeft geen status.
Een burger van Valkenswaard vraagt het volgende.

Zou het mogelijk kunnen zijn dat de erfgoedcommissie aandacht zou kunnen schenken om de panden van autobedrijf Jonkers aan de Dommelseweg tot gemeentelijk erfgoed te kunnen bestempelen.

Driek Jonkers is hier in de jaren 20 van de vorige eeuw begonnen als autobedrijf en met het busbedrijf EMA (Eerste Meijerijse Autobedrijf). Het pand heeft nog de oude showroom en de inrit tot de achterliggende garage. Uniek! Vroeger had het ook nog een functie als benzinepomp waarvan de ruimte voor de pompbediende nog aanwezig is. Naast de garage had Driek zijn woonhuis gebouwd wat nu een verlaten indruk heeft. Het is tevens een pand gelegen aan het Florapark met enkele ook oude gebouwen. Samen een mooi ensemble. het zou jammer zijn als dit afgebroken zou worden gezien het feit dat het nu staat te verpieteren. Op wikipedia staat zelfs een heel verhaal over de EMA.

De A2-Erfgoedc'sie geeft het volgende aan: *'Je moet wel heel erg goed naar de voorgevel kijken om bijzondere kenmerken te zien. Historisch zal het beslist zijn verhaal voor Valkenswaard hebben.'*

De c'sie stelt voor om bij de Heemkundekring te vragen naar het verhaal van het pand en om foto's aan te leveren van de binnenzijde doorgang van het pand naar de achtergelegen bedrijfsruimte. Dit onderwerp voor de volgende vergadering weer agenderen.

- c. **Leenderweg 75 te Valkenswaard.** Dit pand is een gemeentelijk monument. Het pand bevindt zich in een zeer slechte staat. Monumentenwacht Noord-Brabant heeft het pand op 24 maart jl. geïnspecteerd en hiervan een rapport uitgebracht. Het pand staat leeg, omdat de eigenaar op leeftijd is en elders is gaan wonen. Het pand is van de erven en zij willen graag de status van het pand verwijderen.

De A2-Erfgoedc'sie adviseert als volgt: *'Als gemeente moet je de kansen voor het pand zichtbaar maken. Hoe zit het met de bestemming, kan dit worden verruimd. Waar zitten de kernwaarden waar iets aan moet gebeuren. Met een monumentenpaspoort/kansenkaart dit zichtbaar maken. Dit is een hulpmiddel voor de verkoop door een makelaar. Initiatief ligt bij de gemeente.'*

De A2-Erfgoedc'sie adviseert de monumentenstatus er niet af te halen.

- d. **Twee wandkleden te Valkenswaard.** Ter kennisgeving. Op 12 mei jl. heeft het college besloten om de wandkleden van Willi Martinali (twee figuren met muziekinstrumenten) en Luc van Hoek (Heilige Willibrordus) aan te wijzen tot beschermd gemeentelijk cultuurofgoed.

- e. **Concept Jaarverslag 2019.** Aan de A2-Erfgoedc'sie wordt gevraagd of er opmerkingen zijn op het concept jaarverslag. Er zijn geen opmerkingen. Jaarverslag aan het college en raad aanbieden.
- f. **Inventarisatie en waarderings panden te Cranendonck.** Het college vraagt aan de A2-Erfgoedc'sie te beoordelen:
- Welke panden met een score van 11 t/m 13 punten in komen aanmerking voor een sterstatus en welke niet;
 - Of de panden met een score 14 t/m 17 (middelhoge score) in aanmerking komen voor een sterstatus;
 - Of de panden met een score 18 of hoger in aanmerking komen voor de status 'beschermde gemeentelijk monument'.

De A2-Erfgoedc'sie stelt voor om dit onderwerp voor de volgende vergadering weer te agenderen en daarbij alle gegevens naar de leden te sturen.

5. Stand van zaken actiepuntenlijst

Actiepuntenlijst	Actie door	Planning	Status
Valkenswaard			
Aanwijzen objecten tot gemeentelijke monumenten. Het zijn de volgende objecten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Markt 11-11A 2. Maastrichterweg 21 3. Markt 66 4. Meerstraat 6 5. Meerstraat 8 6. Bergeijksedijk 26 7. Kapellerpad 8 8. Luikerweg 54 9. Eindhovenseweg 73 	Marco	Eind 2020 On hold	
Aanwijzing gebied kruising Hoeverdijk – Achterste Brug tot beschermd dorpsgezicht	Marco		Loopt
Aanwijzen kleine monumenten, kunst en gedenktekens	Marco	Eind 2020	Loopt
Grondradaronderzoek Kapellerpad kapel	Marco	Half 2020	Loopt
Opvragen matrix Kromstraat 12-12A	Marco	Afgerond	

Opvragen matrix Dorpsstraat 46-46A-48A.	Marco	Begin 2021	
Opvragen matrix Karel Mollenstraat Zuid 44A-46	Marco	Begin 2021	
Inventarisatie objecten wederopbouw	Marco	Begin 2021	
Inventarisatie zandpaden	Marco	Eind 2020	
Heeze – Leende			
Inventarisatie objecten wederopbouwperiode	Maurice	Eind 2020	
Inventarisatie zandpaden	Maurice	Begin 2021	
Cranendonck			
Matrixen opstellen: 1. 'oude Meulestat' grenspaal 2. Capucijnerplein 1 3. Klooster Budel 4. Molenstraat 44-46 5. Hugten 16	Karin	Eind 2019 begin 2020	
Inventarisatie panden tbv CHW door Hüsken *	Karin	1ste kwartaal 2020	Loopt
Inventarisatie objecten Wederopbouwperiode	Karin	Half 2020	
Aanwijzen kleine monumenten, kunst en gedenktekens	Karin		
Inventarisatie zandpaden	Karin		

* Toelichting op dit actiepunt.

Uitgebrachte rapportages door bureau Hüsken. De inventarisatie en rapportages zijn afgerond door bureau Hüsken. In overleg met Ria Berkvens worden de inventarisatie, incl. foto's (zeer waarschijnlijk d.m.v. een link) op de Erfgoedkaart gekoppeld aan de adressen. Eenieder kan t.z.t. bij raadplegen van de Erfgoedkaart de desbetreffende informatie ontsluiten.

6. Rondvraag

Rondvraag 1.

Dhr. Niël vraagt om meer duidelijkheid omtrent de sterstatus. Hij wil meer duidelijkheid over de sterstatus en vindt de matrix die dhr. Van Mierlo voorstelt hiervoor een goed instrument. Dhr. Antonis gaat de matrix invullen.

Mw. Evers geeft aan dat een pand met een sterstatus om redenen kan worden gesloopt. Het is beeldbepalend dus alleen het bouwvolume is belangrijk.

Dhr. Drijvers geeft aan dat bij sloop van een pand met een sterstatus de regie voor de plaatsvervangende nieuwbouw wel bij de A2-Erfgoedc'sie blijft.

Dhr. Cranenbroek geeft aan dat er individueel een verschil van inzicht is op dit onderwerp. Wat kan je ermee en hoe gaan wij als c'sie ermee om. De matrix geeft hierin een eenduidige visie.

Rondvraag 2.

Dhr. Antonis vraagt wat de voorkeur heeft voor online vergaderen. MS Teams, Facetime, Zoom of Whatsapp. Na een snelle inventarisatie blijkt dat er altijd wel iemand niet de juiste voorzieningen heeft. De volgende vergadering is 14 juli en daarna 22 september. We doen het voor 14 juli nog een keer op deze wijze. Hopelijk zien we elkaar in september weer in het

Rondvraag 3.

Dhr. Van Cranenbroek vraagt wat de advisering is om op het pand Theo Stevenlaan 8 te Budel (rijksmonument) zonnepanelen op het voordakvlak te leggen. De A2-Erfgoedc'sie adviseert negatief. Leidraad voor monumenten is; geen zonnepanelen op het dakvlak. Bij panden binnen een beschermd dorpsgezicht geen zonnepanelen op het voordakvlak en daken die gericht zijn naar het openbaar toegankelijk gebied.

Rondvraag 4.

Dhr. Van Cranenbroek vraagt wat er gebeurt als er wel zonnepanelen zonder vergunning op het voordakvlak liggen. Mw. Evers geeft aan; onderzoeken of het kan worden gelegaliseerd en als dat niet mogelijk is dan handhaven.

Dhr. Van Cranenbroek vraagt aan mw. Evers om hiervoor een artikel te plaatsen in het weekblad HAC en om handhavers hierop te attenderen. Mw. Evers zal dit onderwerp aan de orde brengen bij het eerst volgende overleg met team VTH.

Rondvraag 5.

Dhr. Borgignons vraagt of bij aanvragen omgevingsvergunningen van panden zonder status en die nabij een monumentaal pand zijn gelegen ook door de A2-Erfgoedc'sie moeten worden beoordeeld. Dit is afhankelijk van wat er in de welstandsnota hierover is opgenomen.

Rondvraag 6.

Dhr. Borgignons vraagt of de A2-Erfgoedc'sie ooit het voornemen heeft gehad om het gebied rondom de woningen Strijperstraat 21-21A-23-25 aan te wijzen tot beschermd gemeentelijk dorpsgezicht. De c'sie geeft aan dat dit voornemen nooit tijdens een vergadering is besproken.

Rondvraag 7.

Dhr. Drijvers geeft aan dat het plan van de Antonius kerk aan de Eindhovenseweg 73 te Valkenswaard in de gecombineerde c'sie welstand/erfgoed zal worden behandeld. Hij vraagt naar de mening van de overige leden over het laatste ontwerp.

De A2-Erfgoedc'sie geeft aan dat de openingen aan de straatzijde nog fors zijn en dat de uitbreiding op het binnenterrein teveel negatieve invloed heeft op de kerk. Daarnaast is de c'sie benieuwd of er in de kerk nog onderdelen zijn die herinneren aan de kerk, zoals het altaar, het koor, beelden e.d.

Verder vindt de c'sie het een goed doordacht ontwerp, maar nog niet overtuigend genoeg. Het monolite karakter van de kerk is van belang en dat is nu nog te geknipt.

Dhr. Drijvers zal deze opmerkingen meenemen naar de beoordeling van het ontwerp door de gecombineerde c'sie.

7. Sluiting

Dhr. Drijvers dankt allen voor hun inbreng.

Vergaderschema		
Datum	tijd	Plaats
14 januari 2020	13:00-15:00	Valkenswaard
10 maart 2020	13:00-15:00	Valkenswaard
19 mei 2020	13:00-15:00	Valkenswaard
14 juli 2020	13:00-15:00	Valkenswaard
22 september 2020	13:00-15:00	Valkenswaard
17 november 2020	13:00-15:00	Valkenswaard